

Datum	03-06-2024
portefeuillehouder	Dhr R. Luca
contactpersoon	Mevr. Th.A.Voorend
fractie(s)	Progressief Woerden
onderwerp	Initiatiefvoorstel bomenverordening Woerden

Vraag 1:

In de raadsinformatiebrief staat bij de kernboodschap: "Echter heeft het college een aantal verbeterpunten die door het ambtelijke apparaat verder uitgezocht moeten worden." Om welke verbeterpunten gaat het hier en wat moet daarvoor verder uitgezocht worden?

Antwoord:

Zie in de Raadsinformatiebrief onder het kopje Vereiste nadere uitwerking

- Samenvoegen lijsten
- Bomen op niet gemeentelijk eigendom
- Regels herplant
- Gevolg en effecten
- Financiële en juridische toetsing.

Voorbeeld:

In het initiatiefvoorstel staat de volgende zin; "Kapvergunning wordt afgegeven indien alternatieven redelijkerwijs niet uitvoerbaar zijn en met een verplichting tot herplant of (in uitzonderingsgevallen) financiële compensatie."

Enkele vragen die voor vaststelling van de bomenverordening moeten worden beantwoord zijn:

Onder welke voorwaarden is een alternatief redelijkerwijs niet uitvoerbaar?

Wat zijn de uitzonderingsgevallen?

Hoe voorkomen we willekeur? Hoe berekenen we de financiële compensatie?

Hoe zet de gemeente deze compensatie dan vervolgens in?

Ook de financiële en juridische toetsing moet worden uitgewerkt. Zij zijn het sluitstuk in het geheel van de bomenverordening. Afhankelijk van de beoordelingscriteria¹ leidt dit tot een significante toename van kapvergunningsplichtige bomen. Dit heeft effect op de hoeveelheid kapvergunningsplichtige bomen en de juridische toetsing voor de afwegingskaders².

Beoordelingscriteria¹: aan welke voorwaarden moet een boom voldoen. B.v. grootte, leeftijd, potentiële toekomstwaarde, aangeplant ter herdenking van iemand of een gebeurtenis.

Afwegingskaders²: Als een boom kapvergunningsplichtig is, wat is dan de afweging om de boom toch een kapvergunning af te geven. Veiligheid, verduurzaming, toekomstbestendige openbare ruimte?

Vraag 2:

Onder het kopje Samenvoegen van verschillende lijsten en bijhouden van de lijsten staat: “Om deze lijst werkbaar te maken en te houden, moet er worden nagedacht over hoe we deze gaan bijhouden en tussentijds gaan actualiseren.” In het initiatiefvoorstel hadden we voor ogen een nieuwe “Lijst Beschermd Houtopstanden” op te starten, waaraan de oude twee lijsten als annex toegevoegd zouden worden, en waar op aangeven van de gemeente, maar ook op verzoek van inwoners en organisaties houtopstanden toegevoegd kunnen worden. Indien dat op een transparante manier, steeds na elk verzoek en/of noodkap gebeurt, hoeft er geen sprake te zijn van tussentijds actualiseren. Inderdaad zou hierbij een afwegingskader nuttig kunnen zijn, waarvoor de concept bomenverordening al een voorzet geeft. Hoeveel tijd kost het om een dergelijk afwegingskader op te stellen?

Antwoord:

Om een goede lijst op te stellen moeten de huidige beoordelingscriteria¹ met daar bijhorende wegingsfactoren tegen het licht worden gehouden en indien noodzakelijk aangevuld/ aangescherpt. (Zie boomverordening 2010 bijlage 1). Dergelijke criteria zijn kaderstellend en dus aan de raad om vast te stellen. Daarmee wordt willekeur voorkomen. In het initiatiefvoorstel is punt 2 van het gevraagde besluit de algemene bomenverordening Woerden uit 2010 te laten vervallen. Hiermee komen dan ook alle bijlagen en lijsten te vervallen.

Het beste is om met zo min mogelijk verschillende lijsten te werken. Op de huidige lijsten staan bomen die inmiddels via de juiste procedure gekapt zijn. Iets wat ook aangehaald wordt in het initiatiefvoorstel onder het kopje *waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd*. Daarnaast zijn er bomen aangemerkt als bijzondere boom die juist moeten worden toegevoegd op de lijst, te denken aan de eiken nabij de Burgemeester Van Kempensingel. Dit is een gedane belofte aan het theehuis en stichting landgoed Bredius. Het in werking houden van verouderde lijsten is niet wenselijk en vanuit juridisch oogpunt niet verstandig.

Na opdracht van de raad kan er capaciteit worden geborgd in de organisatie om de boomverordening te vernieuwen, waarbij het initiatiefvoorstel verder wordt uitgewerkt, en als totaal pakket opnieuw vast te laten stellen. Het opstellen van een goed afwegingskader² voor het wel of niet afgeven van een kapvergunning, is een deel van een herziene bomenverordening. Ook moet inzichtelijk worden gemaakt waar de nieuwe criteria in lopende projecten vraagt om bijsturing.

Het geactualiseerd houden van de bomenlijst gaat ook over mandaat. De raad stelt de nieuwe verordening vast en is daarmee kaderstellend. Voor bomen op of van de lijst te halen is in de boomverordening 2010 een moment van elke 5 jaar door B&W vast te laten stellen opgenomen.

Beoordelingscriteria¹: aan welke voorwaarden moet een boom voldoen. B.v. grootte, leeftijd, potentiële toekomstwaarde, aangeplant ter herdenking van iemand of een gebeurtenis.

Afwegingskaders²: Als een boom kapvergunningsplichtig is, wat is dan de afweging om de boom toch een kapvergunning af te geven. Veiligheid, verduurzaming, toekomstbestendige openbare ruimte?

Vraag 3:

Onder hetzelfde kopje staat: "Alleen het aanhouden van een stamdiameter van 40cm is onvoldoende." Het was nadrukkelijk ons idee om bomen met een stamdiameter van 40 cm niet op deze lijst toe te voegen, maar juist naast deze lijst ook vergunningplichtig te maken. Waarom kiest het college ervoor alle bomen met een stamdiameter van 40 cm op de lijst op te nemen, en deze lijst steeds actueel te houden, in plaats van alleen bomen waarvan een vergunningaanvraag binnen komt op te meten om te zien of deze wel of niet de diametergrens van 40 cm te passeren? Is het college het met ons eens dat de tweede methode pragmatischer is en ook mogelijk is?

Antwoord:

U geeft aan *Het was nadrukkelijk ons idee om bomen met een stamdiameter van 40 cm niet op deze lijst toe te voegen, maar juist naast deze lijst ook vergunningplichtig te maken.* In het initiatiefvoorstel staat in de nieuwe bomenverordening Woerden 2023 bij artikel 3.1.a het volgende;

3.1 Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag een boom of andere houtopstand te vellen of te doen vellen:

a. die een stam heeft met een dwarsdoorsnede van 40 centimeter of meer, bij een hoogte van 130 centimeter boven het maaiveld; in geval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam;

Dit betekent dat alle bomen in de gemeente met een omtrek van 40 cm direct kapvergunningplichtig zijn. Inwoners kunnen niet hun boom aanmelden en participeren heeft geen meerwaarde aangezien juridisch de boom van 40 cm in hun tuin kapvergunningsplichtig wordt met herplantplicht.

Om te weten welke bomen, op het moment van vaststelling van de boomverordening, 40 cm of groter zijn, moeten deze worden geïnventariseerd en opgenomen in de lijst, indien je al deze bomen een beschermde status wil geven. Bomen die niet op de lijst staan mogen zonder kapvergunning worden gekapt. Dit zal leiden tot een verhoging van de kapaanvragen.

Vraag 4:

In de raadsinformatiebrief wordt een participatietraject genoemd. In welke vorm zou het college dat willen gieten en op welke termijn zou dat kunnen?

Antwoord:

Er zijn verschillende mogelijkheden toe te passen. Welke de beste is kunnen we na opdracht van de raad bepalen. We zouden inwoners en bedrijven actief kunnen aanschrijven om hun boom op eigen terrein kunnen aanmelden. Of juist inwoners kunnen vragen welke bomen zij waardevol vinden. De vraag is; is de raad bereid om daar een onderhoudssubsidie tegenover te zetten. Iets wat nu al is opgenomen in de bomenverordening 2010, bijlage 2 *bijdrage bijzondere status bomen*. Meer bomen op de lijst betekend meer aanvragen voor onderhoudssubsidie. Momenteel is de subsidiepot € 10.000, - en is er nog ruimte voor extra aanvragen. De aanvragen worden nu door het college beoordeeld. Wanneer meer bomen op grond van derden kapvergunningsplichtig worden zal er relatief ook meer aanspraak op de subsidie wordt gemaakt, hoeveel extra is nu niet in te schatten. Alleen bomen op de lijst komen in aanmerking voor onderhoudssubsidie.

Het college adviseert de raad om de opdracht voor een goed participatietraject één keer gedegen te doorlopen. Dit kost tijd en middelen, maar op de lange duur meer draagvlak en minder onrust in de samenleving dan het voorliggende voorstel om de bomenverordening 2023 met de 40cm diameter voor alle bomen (ook die van derden) aan te nemen.

Beoordelingscriteria¹: aan welke voorwaarden moet een boom voldoen. B.v. grootte, leeftijd, potentiële toekomstwaarde, aangeplant ter herdenking van iemand of een gebeurtenis.

Afwegingskaders²: Als een boom kapvergunningsplichtig is, wat is dan de afweging om de boom toch een kapvergunning af te geven. Veiligheid, verduurzaming, toekomstbestendige openbare ruimte?

Vraag 5:

Onder het kopje “De regels voor herplanten zijn niet nader uitgewerkt” staat dat het initiatiefvoorstel geen kaders en voorwaarden geeft voor de herplantverplichting. In onze concept verordening wordt voorgesteld (art 5.1 en 5.3) om nadere regels hieromtrent buiten de verordening om vast te stellen. Waarom vindt het college dat dergelijke uitwerking in de verordening zelf moet worden opgenomen? Pinnen we deze regels dan niet onnodig vast?

Antwoord:

Dit kan niet los gezien worden. Op het moment van inwerking treden van de verordening treedt de herplantplicht ook in werking. Herplantplicht gaat hand in hand met boomverordening en is één pakket. De herplantregels kunnen juridisch niet afgedwongen worden als je het in beleid opneemt. Beleid heeft geen bindende werking zoals een verordening dat heeft. Het is logisch om dat in de bomenverordening te doen, en daar niet een aparte verordening voor in het leven te roepen. Dat is totaal niet efficiënt en overzichtelijk

Daarnaast moeten de gestelde eisen het voor de aanvrager op voorhand duidelijk zijn.

Vraag 6:

Onder het kopje Gevolgen en effecten van toename in aantal kapvergunningsplichtige bomen staat: “Daarnaast moeten de gevolgen van de maatregel, het kapvergunningsplichtig maken van bomen met stamdiameters vanaf 40cm, in kaart worden gebracht.” Dit kunnen we volgen, en hierbij denken we met name aan een afschatting van het aantal vergunningaanvragen. Maar dan volgt: “Een van de vragen die onderzocht moeten worden is: zorgt deze maatregel in de praktijk ook daadwerkelijk voor een groenere leefomgeving?”. Waarom moet juist dit onderzocht worden? Blijkt dat niet al uit het feit dat met dit initiatiefvoorstel meer bomen beschermd zijn dan zonder? Als voorbeeld wordt daarna genoemd: “Bijvoorbeeld, de gemeente plant op dit moment bomen aan met een stamdiameter tussen de 18 en 20cm. Dit betekent dat deze nieuwe boom jarenlang niet kapvergunningsplichtig is, totdat deze een stamdiameter van 40cm heeft bereikt. Deze nieuwe boom is dus niet beschermd en kan eenvoudig worden gekapt.” Wat ons betreft snijdt dit voorbeeld geen hout. De gemeente kan toch besluiten om deze nieuw geplaatste bomen meteen op te nemen op de nieuwe “Lijst Beschermd Houtopstanden”, en deze zo te beschermen?

Antwoord:

Op dit moment heeft de gemeente Woerden ca 32.000 bomen in het beheersysteem staan. Data van bomen van derden hebben we niet (mits deze al op de beschermde bomenlijst staan) de 40cm regel leid tot een toename van kapvergunningsplichtige bomen en dus een toename van vergunningaanvragen zijnde het alleen al de reconstructie en onderhoudsprojecten van de gemeente zelf. Daarvoor beschikt de gemeente op dit moment niet over voldoende middelen. Het is dus geen afschatting van het aantal aanvragen zoals u in uw vraagstelling aangeeft.

In het initiatiefvoorstel wordt genoemd dat mensen gelukkiger en gezonder worden van een groenere leefomgeving. Onder een groene leefomgeving wordt verstaan alles zichtbaar vanaf het openbaar gebied, vanuit je woonstraat. Als de bomen in achtertuinen staan, of achter op boerenerven en het doel is een groenere leefomgeving, zal moeten worden afgevraagd of deze bomen aan het doel bijdragen. Of dat er bomen kapvergunningsplichtig worden die niet bijdragen tot dit doel. Voor klimaat en biodiversiteit is elke boom een plus. Maar de vraag is hier of het middel (40cm) het doel (groenere en gezondere leefomgeving) dient.

Momenteel is het niet geregeld dat nieuw aangeplante bomen direct op de beschermde lijst worden opgenomen. Voor laanstructuren is de laan beschermd en is vervanging / nieuwe aanplant in de laan wel beschermd. Bomen die nu niet op de beschermde bomenlijst staan en die met de 40cmregel wel zouden moeten worden opgenomen hebben dus als criteria om op de lijst te worden opgenomen alleen de 40 cm. Bij vervanging van de boom heeft de nieuwe boom dit nog niet en is daarmee niet automatisch kapvergunning plichtig. Stel dat we deze nieuwe bomen direct kapvergunningsplichtig maken dan zou je voor bomen die na aanplant beschadigd zijn of niet aangeslagen ook een kapvergunning moeten worden aanvraagt.

Beoordelingscriteria¹: aan welke voorwaarden moet een boom voldoen. B.v. grootte, leeftijd, potentiële toekomstwaarde, aangeplant ter herdenking van iemand of een gebeurtenis.

Afwegingskaders²: Als een boom kapvergunningsplichtig is, wat is dan de afweging om de boom toch een kapvergunning af te geven. Veiligheid, verduurzaming, toekomstbestendige openbare ruimte?

Vraag 7:

Onder het kopje Financiële en juridische toetsing staat dat er een kleine analyse gemaakt is van de benodigde ambtelijke inzet en kosten m.b.t. "VTH, commissies en databeheer". Zou deze analyse gedeeld kunnen worden?

Antwoord:

Er is een inschatting gedaan dat het aannemen van het voorliggende voorstel dit zou kunnen leiden tot 200 extra kapaanvragen. Gemiddeld is koste het behandelen van een kapaanvraag 4 uur. Dit zou komen tot een kostenverhoging van ca. € 80.000,-.

Vraag 8:

Heeft de afdeling verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen ook naar het initiatiefvoorstel kunnen kijken en is er vanuit deze afdeling een reactie hierop gegeven?

Antwoord:

Ja, de afdeling VTH is betrokken.

Vraag 9:

Tenslotte stelt men in de raadsinformatiebrief voor het college opdracht te geven om een nieuwe bomenvordering op te stellen. De oude verordening is van 2010 en had na 5 jaar herzien moeten worden. Wat is een realistisch termijn waarop het college een nieuwe verordening aan de raad voor kan leggen?

Antwoord:

In de bomenvordering 2010 staat onder artikel 2 lid 7 het volgende;

"De LBSB en de LWB wordt periodiek, doch eens per 5 jaar door burgemeester en wethouders vastgesteld"

Dit lid gaat uitsluitend over het bijhouden van de twee bomenlijsten en niet dat de gehele verordening elke 5 jaar herzien wordt.

Afhankelijk wanneer de raad de opdracht aan het college geeft en de mate waarin we gaan participeren (zie ook beantwoording vraag 1) kan dit rond/ na de zomer van 2025 de nieuwe verordening kunnen aanbieden. Dit zou dan tegelijk oplopen met beleid ecologie en het herziene groenblauw omgevingsplan. Hierin worden structuren vastgelegd die mogelijk een beschermde laanstructuur zouden kunnen krijgen. Hierbij moet wel een kanttekening worden geplaatst.

In 2025 wordt binnen het programma Omgevingswet een start gemaakt met de verordening fysieke leefomgeving. Daarin zijn alle regels die zien op de fysieke leefomgeving opgenomen in één verordening. Deze verordening fysieke leefomgeving wordt vervolgens in het gebiedsdekkend omgevingsplan gevoegd. Voor dit traject is 1 – 1,5 jaar uitgetrokken.

De bomenvordering zou moeten worden opgenomen in de fysieke leefomgeving verordening. In 2024 kan, na opdracht van de raad wel gestart worden met de inventarisatie en de participatie. Het is dan even afhankelijk van het programma Omgevingswet in tijdspad passend is om de bomenvordering aan te bieden aan de raad, of deze direct te integreren in de Omgevingswet. Hierop is najaar 2024 meer zicht. Met de afdeling VTH is besproken of het mogelijk is de bomenvordering als eerste op te pakken wanneer het programmateam Omgevingswet in januari 2025 hiermee aan de slag gaat.

Beoordelingscriteria¹: aan welke voorwaarden moet een boom voldoen. B.v. grootte, leeftijd, potentiële toekomstwaarde, aangeplant ter herdenking van iemand of een gebeurtenis.

Afwegingskaders²: Als een boom kapvergunningsplichtig is, wat is dan de afweging om de boom toch een kapvergunning af te geven. Veiligheid, verduurzaming, toekomstbestendige openbare ruimte?

Vraag 10:

In aanloop naar het schrijven van het initiatiefvoorstel en de concept bomenverordening zouden we graag toegang hebben tot de database van bomen in de gemeente woerden, en de scan die in opdracht van TreeMark is gemaakt. Tot op heden hebben we hier geen toegang tot gekregen. Zou dat alsnog kunnen?

Antwoord:

Dit is mogelijk zie onderstaande link.

<https://woerden.maps.arcgis.com/apps/instant/basic/index.html?appid=29ed91c2ef4049cd9b19c35725431655>

Na in te zoomen op de kaart worden de groenvlakken en bomen zichtbaar.

Op <https://www.treemark.nl/> staan alle projecten m.b.t. aanplanten van bomen die op dit moment lopen.

<https://www.bomenwacht.nl/actueel/treemark-woerden-in-rap-tempo-naar-een-bomenbestand-voor-de-toekomst/>

Beoordelingscriteria¹: aan welke voorwaarden moet een boom voldoen. B.v. grootte, leeftijd, potentiële toekomstwaarde, aangeplant ter herdenking van iemand of een gebeurtenis.

Afwegingskaders²: Als een boom kapvergunningsplichtig is, wat is dan de afweging om de boom toch een kapvergunning af te geven. Veiligheid, verduurzaming, toekomstbestendige openbare ruimte?